# Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Факультет інформатики та обчислювальної техніки

# Кафедра автоматизованих систем обробки інформації і управління

## Звіт

з лабораторної роботи № 5 з дисципліни «Алгоритми та структури даних 2. Структури даних»

«Деревовидні структури даних»

Виконав(ла)	III-02 I ущін Дмитро	
,	(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)	
Перевірив	<u> Головченко М.М.</u>	
• •	(прізвище, ім'я, по батькові)	

## 3MICT

1	МЕТА ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ	3
2	ЗАВДАННЯ	4
3	виконання	4
	3.1 ПСЕВДОКОД АЛГОРИТМІВ	8
	3.2 ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ	8
	3.2.1 Вихідний код	8
	3.2.2 Приклади роботи	10
B	ИСНОВОК	12
K	РИТЕРІЇ ОШНЮВАННЯ	13

# 1 МЕТА ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ

Мета роботи — вивчити основні підходи формалізації та імплементації алгоритмів побудови та обробки базових деревовидних структур даних.

### 2 ЗАВДАННЯ

Розробити алгоритм розв'язання задачі відповідно до варіанту. Виконати програмну реалізацію задачі. Не використовувати вбудовані деревовидні структури даних (контейнери). Зробити висновок по лабораторній роботі.

#### Варіанти завдань.

- 1. Задано фрагмент програми мовою C++. Надрукувати в алфавітному порядку всі ідентифікатори цієї програми, вказавши для кожного з них число входжень у текст програми. Для збереження ідентифікаторів використати структуру типу дерева, елементами якого є ідентифікатор і число його входжень у текст.
- 2. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  дійсні числа. Обчислити середнє арифметичне усіх його елементів.
- 3. Побудувати дерево, що відображає формулу (a\*(b+c))/d, де коренем дерева та його підкоренями є операції "\*, +, -, /", а листками змінні a, b, c, d. Надрукувати відповідне дерево .
- 4. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  числа. Надрукувати дерево. Визначити кількість від'ємних та додатніх елементів дерева.
- 5. Побудувати двійкове дерево, елементами якого є символи. Визначити, чи знаходиться у цьому дереві елемент, значення якого вводиться з клавіатури. Якщо елемент знайдений, то підрахувати число його входжень.
- 6. Побудувати двійкове дерево пошуку з літер заданого рядка. Видалити з дерева літери, що зустрічаються більше одного разу. Вивести елементи дерева, що залишилися, при його постфіксному обході.
- 7. Заданий текст. Підрахувати кількість повторень кожного слова. Побудувати дерево із слів тексту. Слова, що зустрічаються найчастіше розмістити на верхньому рівні, на інших рівнях дерева розмістити слова з меншою кількістю повторень.
- 8. Побудувати бінарне дерево, елементами якого  $\epsilon$  дійсні числа. Знайти значення найбільшого елемента цього дерева та надрукувати його.

- 9. Заданий рядок символів латинського алфавіту. Побудувати дерево, в якому значеннями вершин  $\epsilon$  символи, що розміщуються на рівнях відповідно до кількості їх повторень у рядку.
- 10. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  цілі числа. Визначити кількість вершин на n-му його рівні та кількість рівнів.
- 11. Побудувати дерево, що відображає формулу ((a+b)\*c-d), де коренем дерева та його підкоренями є операції " +, -, \*, /", а листками є змінні a, b, c, d . Вивести значення дерева-формули. Надрукувати відповідні піддерева у1=a+b, у2=y1\*c, y3=y2-d.
  - 12. Побудувати дерево наступного виду:

, де n -додатне ціле число

- 13. Побудувати бінарне дерево для зберігання даних виду: деталь, її кількість, постачальник. Забезпечити виконання операцій додавання нового елемента у дерево в діалоговому режимі та визначення постачальника найбільшої кількості деталей.
- 14. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  символи. Визначити максимальну глибину дерева (число гілок на найбільшому з маршрутів від кореня дерева до листків).
- 15. Побудувати бінарне дерево, елементами якого є цілі числа. Підрахувати кількість вершин на п-му рівні цього дерева (нульовий рівень корінь цього дерева) та надрукувати ці елементи.
- 16. Побудувати дерево, що відображає формулу ((a+b)/c)\*d, де коренем дерева та його підкоренями є операції, а листками змінні. Ввести значення змінних та визначити значення дерева-формули. Надрукувати відповідні

піддерева, наприклад: y1=a+b, y2:= y1/c, y3=y2\*d.

- 17. Відповідно до виразу, що вводиться з клавіатури та може містити операції +,-,\*,/, побудувати дерево-формулу та обчислити значення цієї формули.
- 18. Побудувати бінарне дерево, елементами якого  $\epsilon$  слова. Знайти у ньому значення слова, введеного з клавіатури, визначивши номер відповідного рівня.
- 19. Побудувати дерево, елементами якого є символи. Знайти довжину шляху (число гілок) від кореня до значення символа, введеного з клавіатури. Різновид дерева вибрати самостійно.
  - 20. Побудувати дерево наступного типу:

, де n -додатне ціле число

- 21. Побудувати два бінарних дерева, елементами якого  $\epsilon$  цілі числа. Об'єднати їх, уникаючи дублювання елементів в сумарному дереві.
- 22. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  дійсні числа. Поміняти місцями найбільше та найменше значення дерева.
- 23. Побудувати бінарне дерево для зберігання даних виду: найменування товару, його кількість, вартість одиниці. Забезпечити виконання операцій додавання нового елемента у дерево в діалоговому режимі та підрахунку загальної вартості вказаного товару.
- 24. Побудувати двійкове дерево пошуку, в вершинах якого знаходяться слова введені з клавіатури. Визначити кількість вершин дерева, що містять слова, які починаються на зазначену букву.
- 25. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  цілі числа. Визначити кількість вузлових вершин (не листків) даного дерева та надрукувати їх координати

(номер рівня та номер гілки).

- 26. Написати програму, що будує дерево-формулу та перетворює в ньому всі піддерева, що відповідають формулам ( $(f_1\pm f_2)*f_3$ ), на піддерева виду ( $(f_1*f_3)\pm (f_2*f_3)$ ).
- 27. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  символи. Визначити і вивести на друк усі термінальні вершини (листя) цього дерева.
- 28. Побудувати і вивести на екран бінарне дерево наступного виразу: 9 + 8 \* (7 + (6 \* (5 + 4) (3 2)) +1)). Реалізувати постфіксний, інфіксний та префіксний обходи дерева і вивести відповідні вирази на екран.
- 29. Побудувати двійкове дерево пошуку, в вершинах якого знаходяться цілі числа. Визначити максимальну висоту дерева, тобто число ребер в найдовшому шляху від кореня до листків.
- 30. Побудувати двійкове дерево пошуку, в вершинах якого знаходяться цілі числа. Визначити висоту дерева, тобто число ребер в шляху від кореня до заданої вершини.
- 31. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  цілі числа. Видалити з дерева усі листки, надрукувати початкове та модифіковане дерево.
- 32. Побудувати двійкове дерево пошуку, в вершинах якого знаходяться цілі числа. Визначити чи є дерево збалансованим.
- 33. Побудувати бінарне дерево, елементами якого  $\epsilon$  цілі числа. Вивести усі вузли, які мають лише правого потомка і усі вузли, які мають лише лівого потомка.
- 34. Побудувати дерево, елементами якого  $\epsilon$  цілі числа. Видалити з дерева усі вузли, які  $\epsilon$  батьками листків, надрукувати початкове та модифіковане дерево.
- 35. Реалізувати структуру даних бінарна піраміда на основі бінарного дерева, передбачити можливість додавання та видалення елементів.

#### 3 ВИКОНАННЯ

#### 3.1 Псевдокод алгоритмів

```
Function Insert(root, data)
   if root == NULL
        root = GetNewNode(data)
    else if data <= root->data
        root->left = Insert(root->left, data)
    end else if
    else
        root->right = Insert(root->right, data)
    end else
    return root
End Function
Procedure printLevel(node, level, vect) {
    if node == nullptr
        return
   end if
    else
        printLevel(node->left, level - 1, vect)
        if level == 0
            vect.push_back(node->data)
        end if
        printLevel(node->right, level - 1, vect)
    end else
end procedure
```

## 3.2 Програмна реалізація

#### 3.2.1 Вихідний код

```
#include <iostream>
#include <vector>
const int COUNT = 10;
using namespace std;
struct Node {
    int data;
    Node* left;
    Node* right;
};
Node* GetNewNode(int data);
Node* Insert(Node* root, int data);
void printLevel(Node* node, int level, vector<int>& vect);
Node* FillTree(Node* root);
void GetLevel(Node* root);
void ShowTree(Node* root, int space);
int main() {
    Node* root = NULL;
    root = FillTree(root);
    ShowTree(root, 0);
    cout << endl;</pre>
```

```
GetLevel(root);
    system("pause");
    return 0;
}
Node* GetNewNode(int data) {
    Node* newNode = new Node();
    newNode->data = data;
    newNode->left = newNode->right = NULL;
    return newNode;
}
Node* Insert(Node* root, int data) {
    if (root == NULL) {
        root = GetNewNode(data);
    else if (data <= root->data) {
        root->left = Insert(root->left, data);
    }
    else {
        root->right = Insert(root->right, data);
    return root;
}
void printLevel(Node* node, int level, vector<int>& vect) {
    if (node == nullptr) {
        return;
    }
    else {
        printLevel(node->left, level - 1, vect);
        if (level == 0) {
            vect.push_back(node->data);
        printLevel(node->right, level - 1, vect);
    }
}
Node* FillTree(Node* root) {
    cout << "Enter the amount of elements you want to enter: "; cin >> count;
    for (int i = 0; i < count; i++) {</pre>
        int elem;
        cout << "Enter a number: ";</pre>
        cin >> elem;
        root = Insert(root, elem);
    return root;
}
void GetLevel(Node* root) {
    int level;
    cout << "Enter level: "; cin >> level;
    vector<int> vect;
    printLevel(root, level, vect);
    cout << "There are " << vect.size() << " elements on the " << level << " level: ";</pre>
    for (int i = 0; i < vect.size(); i++)</pre>
        cout << vect[i] << " ";</pre>
    cout << endl;</pre>
}
void ShowTree(Node* root, int space)
    if (root == NULL)
```

## 3.2.2 Приклади роботи

На рисунках 3.1 і 3.2 показані приклади роботи програми.

```
Enter the amount of elements you want to enter: 7
Enter a number: 6
Enter a number: 3
Enter a number: 8
Enter a number: 2
Enter a number: 5
Enter a number: 7
Enter a number: 9
                    9
          8
                    7
                    5
          3
                    2
Enter level: 2
There are 4 elements on the 2 level: 2 5 7 9
Для продолжения нажмите любую клавишу . . . 🗕
```

Рисунок 3.1

```
Enter the amount of elements you want to enter: 15
Enter a number: 7
Enter a number: 3
Enter a number: 11
Enter a number: 1
Enter a number: 5
Enter a number: 9
Enter a number: 13
Enter a number: 0
Enter a number: 2
Enter a number: 4
Enter a number: 6
Enter a number: 8
Enter a number: 10
Enter a number: 12
Enter a number: 14
                              14
                    13
                              12
          11
                              10
                    9
                              8
                              6
                    5
                              4
                              2
                    1
                              0
Enter level: 3
There are 8 elements on the 3 level: 0 2 4 6 8 10 12 14
Для продолжения нажмите любую клавишу . . .
```

Рисунок 3.2

#### ВИСНОВОК

При виконанні даної лабораторної роботи ми вивчили основні підходи формалізації та імплементації алгоритмів побудови та обробки базових деревовидних структур даних, розробили алгоритм розв'язання задачі відповідно до варіанту, а також виконали програмну реалізацію задачі на мові C++, не використовуючи контейнери.

# КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

За умови здачі лабораторної роботи до 27.04.2020 включно максимальний бал дорівнює — 5. Після 27.04.2020 максимальний бал дорівнює — 1.

Критерії оцінювання у відсотках від максимального балу:

- псевдокод алгоритму -10%;
- програмна реалізація алгоритму 80%;
- висновок -10%.